

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Sisak, listopad 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O ŽUPANIJI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2015.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2015.	11
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/16-02/44
URBROJ: 613-05-16-55

Sisak, 5. listopada 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: Županija) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 18. travnja do 5. listopada 2016.

I. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća sedam gradova i 12 općina sa 172 977 stanovnika. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 158/13 i 147/14), Županija je razvrstana u prvu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75,0 % prosjeka Republike Hrvatske. Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 i 137/15), županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikog grada te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Županije i poslova državne uprave, koji su preneseni na Županiju, do studenoga 2015. bili su ustrojeni samostalni odjel za unutarnju reviziju, stručna služba za poslove skupštine, župana i opće poslove, te devet upravnih odjela (za proračun i financije, prosvjetu, kulturu i šport, zdravstvo, socijalnu skrb, obrt, malo i srednje poduzetništvo i turizam, poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, zaštitu okoliša i prirode, upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima, te prostorno uređenje i graditeljstvo). Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Županije iz studenoga 2015. ustrojeni su ured župana, stručna služba za poslove skupštine i opće poslove, jedinica za unutarnju reviziju i šest upravnih odjela (za proračun, financije, javnu nabavu i imovinu, za gospodarstvo, regionalni razvoj i fondove Europske unije, za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, za prosvjetu, kulturu i sport, za zdravstvo, socijalnu skrb i branitelje te za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša).

Županija je koncem 2015. imala 105 zaposlenika (97 na neodređeno i osam na određeno vrijeme). Na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa bilo je 13 zaposlenih. Prema odredbama članka 90. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, četiri dužnosnika dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno.

U 2015. u proračunu su bila osigurana sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija 46 proračunskih korisnika (21 osnovna škola, 15 srednjih škola, jedan učenički dom, sedam zdravstvenih ustanova i dva doma za starije i nemoćne). Županija je, također, osnivač zavoda za prostorno uređenje, javne ustanove za zaštitu prirodnih vrijednosti, zavoda za javno zdravstvo, doma za psihički bolesne odrasle osobe i ljekarne. Ima jednog izvanproračunskog korisnika (Županijsku upravu za ceste) te udjele u temeljnom kapitalu šest trgovačkih društava. U razvojnoj agenciji i trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom ima 100,0 % udjela. U temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva (vodoprivreda, gradnja i održavanje cesta) udjel Županije je između 0,002 % i 2,459 %.

Županijska skupština ima 43 člana. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna od studenoga 2014. i u vrijeme obavljanja revizije je župan Ivo Žinić.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna te dvije izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima i objavljeni su u službenom glasilu Županije. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 187.372.237,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 224.412.107,00 kn. Planirano je korištenje viška prihoda u iznosu 37.039.870,00 kn. Posljednjim izmjenama i dopunama proračuna prihodi i primici su planirani u iznosu 271.681.060,00 kn, što je za 84.308.823,00 kn ili 45,0 % više u odnosu na proračun, a rashodi i izdaci u iznosu 293.809.467,00 kn, što je za 69.397.360,00 kn ili 30,9 % više od planiranih proračunom. Povećanje se većim dijelom odnosi na planirano financiranje rashoda za razminiranje poljoprivrednih površina iz sredstava Europskih fondova. Izmjenama proračuna planirano je korištenje viška prihoda iz ranijih godina u iznosu 22.128.407,00 kn.

Prema Izvještaju o izvršenju proračuna za 2015., prihodi i primici su ostvareni u iznosu 224.961.920,00 kn ili 17,2 % manje od planiranih. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 216.491.370,00 kn ili 26,3 % manje od planiranih.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za slijedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, za 2016. su planirani prihodi i primici u iznosu 183.478.338,00 kn te rashodi i izdaci u iznosu 187.527.012,00 kn, a za 2017. prihodi i primici u iznosu 183.478.338,00 kn i rashodi i izdaci u iznosu 187.527.012,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa za 2015. i projekcije za 2016. i 2017. u kojem su iskazani ciljevi, aktivnosti i rashodi za ulaganja u iznosu 54.735.490,00 kn po programima i godinama u kojima će rashodi teretiti proračune. Strateški ciljevi su jača dostupnost sadržaja djelokruga lokalne samouprave, ravnomjeran razvoj sustava obrazovanja, sporta, kulture i tehničke kulture, razvoj konkurentnog i društveno odgovornog gospodarstva i razvoj ljudskih resursa i visoko društvenog standarda. Plan razvojnih programa usklađen je s razvojnom strategijom Županije koja je donesena za razdoblje od 2011. do 2013., a produžena je i na 2016.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, dostavljeni su nadležnim tijelima i objavljeni na mrežnim stranicama Županije u skladu s propisima.

U glavnoj knjizi su evidentirani prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i njezinih proračunskih korisnika. Informatička obrada podataka u glavnoj knjizi u 2015. nije u potpunosti osiguravala pregled podataka o prihodima i primicima Županije te rashodima i izdacima Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira, stoga su pri sastavljanju financijskih izvještaja za 2015 „ručno“ izdvajani prihodi i rashodi koji se odnose na proračunske korisnike, a koji su evidentirani u glavnoj knjizi.

U 2016., tijekom revizije, izvršene su promjene i prilagodbe informatičkog sustava koje omogućavaju pregled podataka o prihodima i primicima Županije te rashodima i izdacima Županije i proračunskih korisnika.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima su iskazani prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 202.933.373,00 kn, što je za 39.569.168,00 kn ili 24,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	62.611.313,00	44.435.193,00	71,0
2.	Pomoći	79.296.364,00	135.746.314,00	171,2
3.	Prihodi od imovine	18.189.222,00	18.264.610,00	100,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.934.359,00	4.224.233,00	144,0
5.	Kazne i ostali prihodi poslovanja	2.785,00	0,00	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	14.545,00	14.713,00	101,2
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	315.617,00	248.310,00	78,7
	Ukupno	163.364.205,00	202.933.373,00	124,2

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 135.746.314,00 kn ili 66,9 % i prihodi od poreza u iznosu 44.435.193,00 kn ili 21,9 %. Svi drugi prihodi i primici iznose 22.751.866,00 kn ili 11,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu značajno su povećani prihodi od pomoći za 71,2 %, jer su ostvareni prihodi od pomoći iz Europskih fondova u iznosu 43.921.416,00 kn za razminiranje poljoprivrednih površina.

Prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija, pomoći, koncesije, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupninu i naknadu za koncesiju prava lova, primici od povrata zajmova, prodaje dionica i udjela koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 144.484.966,00 kn i čine 71,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Iz prethodnih godina prenesena su neutrošena sredstva namjenskih prihoda u iznosu 4.901.968,00 kn, što s namjenskim prihodima i primicima ostvarenim u 2015. ukupno iznosi 149.386.934,00 kn.

U ostvarenim prihodima od poreza u iznosu 44.435.193,00 kn je sadržan porez na dohodak u iznosu 39.299.134,00 kn i županijski porezi (porez na nasljedstva i darove, cestovna motorna vozila, plovne objekte, automate za zabavne igre) u iznosu 5.136.059,00 kn.

Prihodi od pomoći su ostvareni u iznosu 135.746.314,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 69.006.881,00 kn, sredstva ostvarena iz Europskih fondova putem Agencije za plaćanja u poljoprivredi za razminiranje poljoprivrednih površina u iznosu 43.921.416,00 kn, sredstva Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu 14.410.456,00 kn za troškove prijevoza učenika srednjih škola te za financiranje pomoćnika u nastavi u iznosu 1.190.275,00 kn, sredstva Ministarstva financija u iznosu 4.049.544,00 kn (povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi) te sredstva u iznosu 1.459.133,00 kn ostvarena od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za zaštitu i očuvanje bijele rode u 2015., zajedničko financiranje energetske pregleda i certificiranje zgrade proračunskog korisnika, zajedničko financiranje programa povećanja energetske učinkovitosti obiteljskih kuća i korištenja obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama.

Za financiranje decentraliziranih funkcija u osnovnim i srednjim školama, zdravstvenim ustanovama i domovima za starije i nemoćne osobe ostvareni su prihodi u ukupnom iznosu 74.833.575,00 kn (u skupini pomoći izravnjanja 69.006.881,00 kn, a u skupini prihoda od poreza 5.826.694,00 kn), od čega za potrebe osnovnog školstva 28.479.459,00 kn, srednjeg školstva 13.732.904,00 kn, zdravstva 18.148.117,00 kn, domova za starije i nemoćne osobe 7.698.195,00 kn te centara za socijalnu skrb 6.774.900,00 kn. Financirani su rashodi 46 proračunskih korisnika decentraliziranih sredstava u iznosu 74.801.965,00 kn, a neutrošena sredstva u iznosu 31.610,00 kn vraćena su početkom 2016. u državni proračun.

U okviru prihoda od imovine, vrijednosno su značajniji prihodi od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 10.618.833,00 kn, naknade za koncesije za obavljanje zdravstvene službe u iznosu 1.897.125,00 kn, lovozakupninu u iznosu 1.131.473,00 kn i prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u iznosu 760.929,00 kn.

Sredstva od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta utrošena su za programe ruralnog razvoja, odnosno poticajne mjere za unapređenje poljoprivrede o čemu je u siječnju 2016. dostavljeno izvješće Ministarstvu poljoprivrede. Županija vodi evidenciju ugovora s podacima o korisniku, adresi, katastarskoj površini, vremenu trajanja ugovora, katastarskoj kulturi, vrijednosti ugovora na dan zaključenja, vremenu i načinu plaćanja.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama su ostvareni u iznosu 4.224.233,00 kn. Odnose se na prihode od administrativnih pristojbi u iznosu 2.795.358,00 kn (od čega se 2.129.127,00 kn odnosi na prihode od prodaje državnih biljega) i prihode po posebnim propisima u iznosu 1.428.875,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja su ostvareni u iznosu 248.310,00 kn. Odnose se na primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava iz ranijih godina u iznosu 199.599,00 kn i primljenih povrata zajmova iz ranijih godina (poljoprivreda, žene i mladi) u iznosu 48.711,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 216.491.369,00 kn, što je za 39.982.000,00 kn ili 22,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U odnosu na prethodnu godinu znatno su više ostvareni rashodi za usluge (u okviru materijalnih rashoda) za 46.739.140,00 kn ili 246,8 % zbog ostvarenih rashoda za razminiranje poljoprivrednih površina i financijski rashodi za 2.028.641,00 kn ili 1 440,7 % (kamate na kredit za izgradnju osnovne škole).

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	15.752.143,00	15.411.298,00	97,8
2.	Materijalni rashodi	23.946.360,00	73.175.303,00	305,6
3.	Financijski rashodi	140.810,00	2.169.451,00	1 540,7
4.	Subvencije	9.475.237,00	8.454.336,00	89,2
5.	Pomoći unutar općeg proračuna	95.417.467,00	90.343.155,00	94,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.639.508,00	1.389.750,00	84,8
7.	Ostali rashodi	16.723.539,00	11.890.299,00	71,1
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	12.207.960,00	13.657.777,00	111,9
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.206.345,00	0,00	-
	Ukupno	176.509.369,00	216.491.369,00	122,7
	Manjak prihoda i primitaka	13.145.164,00	13.557.996,00	103,1

Vrijednosno su značajniji rashodi za pomoći u iznosu 90.343.155,00 kn ili 41,7 % i materijalni rashodi u iznosu 73.175.303,00 kn ili 33,8 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 52.972.911,00 kn i imaju udjel 24,5 %.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 15.411.298,00 kn, a odnose se na bruto plaće u iznosu 12.228.838,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 2.114.383,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 1.068.077,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 73.175.303,00 kn, a vrijednosno su značajniji rashodi za usluge razminiranja poljoprivrednih površina u iznosu 43.873.291,00 kn, usluge prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola i studenata u iznosu 16.347.411,00 kn, usluge tiska, promidžbe i informiranja u iznosu 1.175.421,00 kn, sredstva za sufinanciranje projekta povećanja energetske učinkovitosti obiteljskih kuća u iznosu 1.063.132,00 kn, financiranje sustava obrane od tuče u iznosu 630.716,00 kn, naknade vijećnicima županijske skupštine u iznosu 604.152,00 kn, naknade zaposlenima za prijevoz na posao i s posla u iznosu 518.247,00 kn, rashodi za usluge mrtvozorstva u iznosu 419.558,00 kn i rashodi za troškove reprezentacije i protokola u iznosu 351.394,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu 2.169.451,00 kn se najvećim dijelom odnose na kamate na kredit za izgradnju osnovne škole.

Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 8.454.336,00 kn. Odnose se na subvencije obrtnicima u iznosu 2.646.075,00 kn, subvencije poljoprivrednicima u iznosu 3.367.552,00 kn i subvencije trgovačkim društvima u vlasništvu Županije u iznosu 2.440.709,00 kn.

Rashodi za pomoći su ostvareni u iznosu 90.343.155,00 kn. Vrijednosno su značajniji rashodi za proračunske korisnike (decentralizirane funkcije i ostali proračunski korisnici Županije) u iznosu 81.263.635,00 kn i pomoći općinama i gradovima za predškolski odgoj, kulturu, investicije te druge potrebe u iznosu 2.242.124,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima su ostvarene u iznosu 1.389.750,00 kn, a vrijednosno značajnije se odnose na rashode za stipendije i školarine u iznosu 1.356.000,00 kn.

Ostali rashodi su ostvareni u iznosu 11.890.299,00 kn. Vrijednosno su značajniji rashodi za tekuće i kapitalne donacije u iznosu 11.612.349,00 kn ostvareni za financiranje rada udruga, sportske, tehničke, vatrogasne i turističke zajednice Županije, provedbu izbora i za financiranje političke aktivnosti političkih stranaka u skladu s propisima.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 13.657.777,00 kn i najvećim dijelom, u iznosu 10.235.172,00 kn se odnose na rashode za izgradnju osnovne škole.

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 13.557.996,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 22.028.547,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 8.470.551,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 105.949.000,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	66.347.130,00	78.273.059,00	118,0
1.1.	Građevinski objekti	34.271.441,00	35.335.602,00	103,1
1.2.	Postrojenja i oprema	828.671,00	832.098,00	100,4
1.3.	Prijevozna sredstva	0,00	201.603,00	-
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	31.247.018,00	41.903.756,00	134,1
2.	Financijska imovina	46.954.573,00	27.675.941,00	58,9
2.1.	Novčana sredstva	37.561.247,00	18.262.958,00	48,6
2.2.	Ostala potraživanja	180.584,00	408.141,00	226,0
2.3.	Dani zajmova	2.668.325,00	2.620.773,00	98,2
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	862.880,00	978.880,00	113,4
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.639.910,00	5.378.274,00	95,4
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	41.627,00	26.915,00	64,7
Ukupno imovina		113.301.703,00	105.949.000,00	93,5
3.	Obveze	63.451.742,00	58.104.934,00	91,6
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	13.439.301,00	9.517.492,00	70,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.965.986,00	461.756,00	23,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	48.046.455,00	48.046.455,00	100,0
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	0,00	79.231,00	-
4.	Vlastiti izvori	49.849.961,00	47.844.066,00	96,0
Ukupno obveze i vlastiti izvori		113.301.703,00	105.949.000,00	93,5
Izvanbilančni zapisi		185.545.582,00	238.104.116,00	128,3

Nefinancijska imovina se najvećim dijelom odnosi na građevinske objekte u iznosu 35.335.602,00 kn (poslovna zgrada za potrebe smještaja županijskih odjela i službi i zdravstveni objekti) i nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 41.903.756,00 kn (79,8 % vrijednosti imovine u pripremi odnosi se na izgradnju osnovne škole Popovača). U odnosu na prethodnu godinu veća je za 11.925.929,00 kn ili 18,0 %, najvećim dijelom radi ulaganja u izgradnju osnovne škole Popovača.

Potraživanja su koncem 2015. iskazana u iznosu 8.434.103,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 5.378.274,00 kn, dane zajmove u iznosu 2.620.773,00 kn, ostala potraživanja u iznosu 408.141,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 26.915,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 6.068.550,00 kn i nisu naplaćena do vremena obavljanja revizije (lipanj 2016.).

Koncem 2015. obveze su iskazane u iznosu 58.104.934,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su manje za 5.346.808,00 kn ili 8,4 %. Unutar obveza vrijednosno su značajnije obveze za kredit za izgradnju osnovne škole Popovača u iznosu 48.046.455,00 kn te obveze za rashode poslovanja u iznosu 9.517.492,00 kn (najvećim dijelom se odnose na obveze za troškove prijevoza učenika i studenata). Dospjele obveze su koncem 2015. iznosile 5.472.113,00 kn i podmirene su u 2016.

U 2015. je zaključen dodatak ugovoru o kreditu, kojim je izvršen reprogram duga, odnosno prolongiran je rok otplate ostatka glavnice duga za dvije godine (do 2017.). Dodatak ugovoru je zaključen prema odredbama članka 7a. Pravilnika o postupku zaduživanja te davanju jamstva i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 55/09 i 139/10) i dostavljen Ministarstvu financija. Prema navedenim odredbama, pod reprogramom kredita ili zajma podrazumijeva se isključivo produljenje roka otplate kredita ili zajma uz nepromijenjene ostale uvjete. Osim produljenja roka otplate kredita, promijenjene su i odredbe o načinu vraćanja glavnice (broj obroka) te je otplata ostatka glavnica raspoređena na 144 mjesečnih obroka (12 godina), a osnovnim ugovorom je bila raspoređena na 26 polugodišnjih obroka (13 godina).

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu 238.104.116,00 kn, a odnose se na jamstva i suglasnosti dana ranijih godina zdravstvenoj ustanovi i Domu za starije i nemoćne osobe (županijski proračunski korisnici) i Županijskoj upravi za ceste za dugoročna kreditna zaduženja u iznosu 128.508.987,00 kn, zadužnice, mjenice, sudske sporove (potraživanja i obveze) i službena vozila nabavljena putem operativnog najma u iznosu 103.595.129,00 kn i obveze prema državnom proračunu za kreditiranje poljoprivrede u iznosu 6.000.000,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 52.558.534,00 kn ili 28,3 %, a povećanje se najvećim dijelom odnosi na danu zadužnicu (za sredstva Europskih fondova dobivena za razminiranje putem Agencije za plaćanja u poljoprivredi).

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Županije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku te informacije o postupcima kontrole, nadzora i istrage koji se vode pred drugim tijelima, a u vezi s poslovanjem Županije. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji u vezi pojedinih aktivnosti Županije. Obavljeni su razgovori s pročelnicima i drugim zaposlenicima te pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina i obveze te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., potraživanja i rashode.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Županije za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Županiji je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode, zaduživanje i postupke javne nabave.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Županija je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojem nalogu i preporuci nije postupljeno.

Nalozima i preporukama prema kojima je postupljeno:

- postupljeno je prema nalogima i preporukama u vezi prijenosa sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu Županije. Održavaju se godišnje skupštine trgovačkih društava u vlasništvu Županije. Proračunom su planirana sredstva koja su u 2015. doznačena trgovačkom društvu u vlasništvu Županije koje je osnovano za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom (20.709,00 kn), a financiranje razvojne agencije je uređeno i provodi se prema operativnom planu poticanja malog gospodarstva, turizma i energetske učinkovitosti u Županiji tijekom 2015., zaključkom i dodacima zaključku o dodjeli sredstava navedenom društvu za provedbu programa aktivnosti za 2015. i 2016. i ugovorom i dodacima ugovoru o nepovratnoj financijskoj potpori za provedbu programa aktivnosti za 2015. Provodi se kontrola trošenja sredstava. Također se prati donošenje plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj kako bi se utvrdile aktivnosti i poduzele mjere za početak obavljanja djelatnosti društva za gospodarenje otpadom. U vezi preporuke da se istovrsni poslovi koji su se obavljali u razvojnoj agenciji i županijskom upravnom odjelu za upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima, obavljaju na jednom mjestu, Županija je ukinula upravni odjel za upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima, a novoustrojeni upravni odjel preuzeo je obavljanje upravnih poslova iz djelokruga Županije, dok se ostali poslovi koje je obavljao ukinuti upravni odjel obavljaju u razvojnoj agenciji

- ugovori o obavljanju pojedinih poslova su, ovisno o njihovoj pravnoj prirodi, zaključivani u skladu s propisima
- pri donošenju akata kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Županije, koji se odnose na dodjelu subvencija trgovačkim društvima i subvencija u poljoprivredi, postupa se u skladu s propisima
- za jamstvo dano proračunskom korisniku za dugoročno zaduživanje (Dom za starije i nemoćne osobe) Ministarstvu financija je dostavljena obavijest o zaključenom ugovoru te se iskazuje u tromjesečnim izvještajima koja se Ministarstvu redovito dostavljaju
- poduzete su aktivnosti za podmirenje obveza prema državnom proračunu po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede. Od 2013. poslovne banke razmjerni dio naplaćenih sredstava od povrata kredita uplaćuju u državni proračun (u 2015. banke su uplatile 67.462,00 kn). Županija je u 2014. utvrdila ukupne obveze s osnova udruživanja sredstava i izradila prijedlog plana povrata sredstava u državni proračun. U prosincu 2014. je od Ministarstva poljoprivrede dobivena suglasnost na predloženi plan otplate, a u rujnu 2015. suglasnost na izmjenu plana otplate. Ukupni dug Županije koncem 2015. iznosi 6.000.000,00 kn i evidentiran je u okviru izvanbilančnih zapisa. Prema planu otplate od 2015. do 2018. godišnje se planira vraćati po 500.000,00 kn, a od 2019. do 2022., po 1.000.000,00 kn godišnje. Obvezu za 2015. Županija je podmirila početkom 2016.
- nabava usluga prijevoza učenika obavljena je u skladu s propisima.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- rashodi se evidentiraju na računima propisanim računskim planom proračuna prema izvorima financiranja. Za dio rashoda nisu navedeni točni izvori financiranja
- u vezi naloga da se u poslovnim knjigama evidentira cjelokupna imovina, u tijeku je postupak uređivanja imovinsko-pravnih odnosa za zgradu danu na korištenje udrugama, zgrade i poslovne prostore koje koriste domovi zdravlja u Sisku, Petrinji i Kutini te drugu imovinu, nakon čega će se imovina procijeniti i evidentirati u poslovnim knjigama
- u skladu s financijskim mogućnostima provodi se sustavno uređenje zgrade kupljene ranijih godina te poduzimaju aktivnosti kako bi se prostori uredili i stavili u funkciju za smještaj svih upravnih odjela i službi. U 2014. i 2015. izvršena su ulaganja u uređivanje svih etaža u vrijednosti 2.108.818,00 kn. Tijekom 2015. i početkom 2016. u navedeni prostor je preseljena većina odjela i službi Županije. Planom nabave za 2016. planirani su daljnji radovi u vrijednosti 2.201.500,00 kn.

- Županija je u siječnju 2016. započela s priprema za uvođenje sustava riznice za sve proračunske korisnike. Planirano je u prvoj fazi uvođenje riznice za dva proračunska korisnika (Zavod za prostorno uređenje i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Županije), a u drugoj fazi postupno uvođenje sustava riznice u ostalim proračunskim korisnicima (osnovne i srednje škole, zdravstvene i ustanove socijalne skrbi). U 2016. planirana je i započela edukacija djelatnika Županije i proračunskih korisnika koji će biti uključeni u rad sustava riznice
- objedinjeni postupci javne nabave su provedeni za dio potreba proračunskih korisnika (nabava lož ulja za potrebe osnovnih i srednjih škola i usluga prijevoza učenika osnovnih škola). Županija je u 2015. financirala decentralizirane funkcije osnovnih i srednjih škola te zdravstvenih i ustanova socijalne skrbi (46 proračunskih korisnika). Osnivač je i drugih proračunskih korisnika (zavod za prostorno uređenje, javna ustanova za zaštitu prirodnih vrijednosti, zavod za javno zdravstvo i dom za psihički bolesne odrasle osobe) i u svom proračunu također osigurava dio sredstava za financiranje njihovog rada. Objedinjavanje postupaka nabave istovrsnih roba, radova i usluga za potrebe Županije i njenih proračunskih korisnika pridonijelo bi racionalnijem i ekonomičnijem korištenju sredstava.

Nalog i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- revizijom za 2013. je naloženo donacije dodjeljivati na temelju provedenih natječaja, jer je utvrđeno da su, osim po provedenom javnom natječaju, sredstva dodijeljena korisnicima i na temelju zahtjeva i odluka odgovorne osobe Županije. Također je utvrđeno da Županija podmiruje troškove režija za poslovne prostore u zgradi koju koriste udruge, a poslovni prostori su dani udrugama na korištenje bez provedenog natječaja i zaključenog ugovora. Revizijom za 2015. je utvrđeno da su nepravilnosti ponovljene. U 2015. rashodi za donacije udrugama, ustanovama u kulturi, vjerskim i drugim organizacijama ostvareni su u iznosu 3.411.892,00 kn. Sredstva u iznosu 902.131,00 kn nisu dodijeljena po provedenom javnom natječaju, a troškovi režija za poslovne prostore koje su dane na korištenje udrugama bez provedenog natječaja iznose 62.765,00 kn
- za razvojnu agenciju, koja se financira većim dijelom iz županijskog proračuna, nisu preispitane prednosti i nedostaci obavljanja djelatnosti u okviru drugog oblika organiziranja u odnosu na postojeći oblik organiziranja. U 2015. Županija je razvojnoj agenciji prenijela 2.420.000,00 kn, što je 70,5 % ostvarenih sredstava agencije.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *U vezi s izvršenjem naloga i preporuka revizije za 2013. Županija u očitovanju navodi da će ubuduće donacije dodjeljivati na temelju provedenih natječaja. Za poslovne prostore koji su dani udrugama na korištenje bez provedenog natječaja i zaključenog ugovora, navodi da je u svibnju 2016. donesena odluka o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora u vlasništvu Županije te se u skladu s donesenom odlukom poduzimaju potrebne radnje za provođenje javnog natječaja za korištenje poslovnih prostora.*

Navodi da će do kraja 2016. preispitati prednosti i nedostatke obavljanja djelatnosti razvojne agencije u okviru drugog oblika organizacije u odnosu na postojeći.

2. Potraživanja

- 2.1. Potraživanja su koncem 2015. iskazana u iznosu 8.434.103,00 kn, od čega je dospjelo 6.068.550,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja od fizičkih osoba, Županijske uprave za ceste, općine i grada za povrat sredstava u iznosu 2.980.171,00 kn, dane zajmove u iznosu 2.620.773,00 kn i županijske poreze u iznosu 2.417.920,00 kn. Potraživanja za dane zajmove se odnose na depozite položene kod poslovnih banaka ranijih godina za kreditiranje poljoprivrede i poduzetništva u iznosu 1.930.497,00 kn te pozajmicu danu Dječjem vrtiću u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 690.276,00 kn s rokom povrata do lipnja 2013. Osim navedenih potraživanja, u izvanbilančnoj evidenciji su evidentirani sudski sporovi koje je Županija pokrenula ranijih godina radi naplate potraživanja od pravnih i fizičkih osoba (nenamjenski utrošena sredstva poticaja, povrat poduzetničkih kredita) u vrijednosti 1.120.269,00 kn.

Obračun i naplatu županijskih poreza obavlja porezna uprava, a obračun i naplatu ostalih prihoda Županija. Osim potraživanja koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Županija je ranijih godina utužila i dio potraživanja u iznosu 1.681.851,00 kn (potraživanja od Grada Petrinje, Općine Jasenovac, fizičkih i pravnih osoba). Za utužena potraživanja u iznosu 1.416.083,00 kn donesene su pravomoćne sudske presude u korist Županije (u cijelosti za potraživanja od Grada Petrinje te od pravnih i fizičkih osoba i djelomično za potraživanja od Općine Jasenovac), dužnici nisu postupili po presudama, a Županija nije pokrenula postupke ovrhe. Pokrenut je postupak ovrhe za naplatu potraživanja od fizičke osobe u iznosu 52.399,00 kn. Za potraživanja od Dječjeg vrtića u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 690.276,00 kn upućena je koncem 2015. opomena. Županijskoj upravi za ceste odobreno je u lipnju 2015. obročno plaćanje dugovanja u iznosu 1.236.217,00 kn u sedam mjesečnih obroka te u siječnju 2016. odgoda plaćanja do konca lipnja 2016. Do lipnja 2016. potraživanja nisu naplaćena, iz čega proizlazi da poduzete mjere naplate nisu bile dostatne. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu proračunski korisnici i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Županija nije donijela procedure za naplatu prihoda, osim što je odlukom o izvršavanju proračuna za 2016., utvrđeno da župan, u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja obročnu otplatu duga te prodaju otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14), može odgoditi plaćanje, odobriti obročnu otplatu duga, prodati, otpisati ili djelomično otpisati potraživanja do iznosa od 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini o kojoj se odlučuje. Navedenim odredbama nije cjelovito uređena naplata potraživanja od fizičkih i pravnih osoba i naplata potraživanja nastalih u međusobnim odnosima jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave, odnosno nisu utvrđene aktivnosti, mjere, postupci naplate i kontrole naplate prihoda (potraživanja), osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate te rokovi za postupanje i izvješćivanje o provedenim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti mjere za naplatu prihoda (potraživanja) te predlaže u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja cjelovito urediti aktivnosti, mjere, postupke naplate i kontrole naplate prihoda (potraživanja).

- 2.2. *U očitovanju Županija navodi da je započela postupke ovrhe u vezi s pravomoćnim sudskim presudama te će ubuduće poduzimati mjere naplate prihoda. Navodi da je u tijeku izrada procedura kojima će se cjelovito urediti naplata i kontrola naplata prihoda.*

3. Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 216.491.369,00 kn, što je za 39.982.000,00 kn ili 22,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za pomoći u iznosu 90.343.155,00 kn ili 41,7 % i materijalni rashodi u iznosu 73.175.303,00 kn ili 33,8 %. Nepravilnosti i propusti su utvrđene kod rashoda za investicije, donacije i rashoda za zaposlene.

- Rashodi za investicije

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 13.657.777,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji rashodi za izgradnju Osnovne škole Popovača u iznosu 10.235.172,00 kn. Nositelj investicije je Županija koja je 2012., odnosno 2013. provela postupke nabave i zaključila ugovore o izgradnji i nadzoru izgradnje škole. Ugovorena je vrijednost radova u iznosu 57.310.549,00 kn te projektantskog i stručnog nadzora u iznosu 567.500,00 kn, plaćanje prema obračunskim situacijama te rok izvođenja radova 24 mjeseca od dana uvođenja u posao. Na zahtjev izvoditelja radova i uz prethodnu suglasnost (mišljenje) nadzornog tijela o opravdanosti, rok za završetak radova je produžen tri puta. Zadnjim dodatkom ugovoru iz svibnja 2016. rok izvođenja radova je produžen do 31. listopada 2016.

Radove i nadzor u vrijednosti 50.516.560,00 kn financira Županija, a ostatak Grad Popovača, prema sporazumu i ugovoru o sufinanciranju izgradnje iz 2012. odnosno 2013. i ugovoru o sufinanciranju projektantskog nadzora iz 2014. Prema sporazumu iz 2008., Županija i Grad Popovača su također financirali izradu projektne dokumentacije u vrijednosti 3.904.535,00 kn, od čega Županija 2.733.175,00 kn.

Do lipnja 2016. dostavljene su obračunske situacije za radove u vrijednosti 38.249.218,00 kn (66,7 % vrijednosti ugovorenih radova), od čega do konca 2015. u vrijednosti 33.847.060,00. Rashodi za radove prema obračunskim situacijama u iznosu 31.818.540,00 kn su evidentirani u poslovnim knjigama Županije (27.416.383,00 kn do konca 2015.), a ostatak u poslovnim knjigama Grada Popovače te podaci o ulaganjima u izgradnju škole u poslovnim knjigama Županije nisu cjeloviti. Osim navedenih ulaganja (radovi), u poslovnim knjigama Županije evidentirani su i troškovi nadzora te ulaganja u projektnu dokumentaciju i ostale troškove pripreme izgradnje iz ranijih godina.

Planom nabave za 2015. planirana su sredstva za opremanje osnovne škole u iznosu 6.500.000,00 kn (bez poreza) i s Gradom Popovačom je zaključen ugovor o zajedničkom financiranju (Županija 80,0 %, a Grad Popovača 20,0 %). S obzirom da se radovi na izgradnji škole nisu odvijali planiranom dinamikom, u 2015. nisu korištena planirana sredstva.

Nabava roba i usluga za opremanje škole i izgradnju okoliša i ograde na školskim igralištima u ukupnoj vrijednosti 6.190.000,00 kn je planirana planom nabave za 2016. U proračunu za 2016. kao izvor financiranja navedeni su opći prihodi i primici i pomoći.

Radi pribavljanja sredstava za financiranje izgradnje škole, Županija se zadužila kod poslovne banke u iznosu 50.000.000,00 kn, a sredstva kredita su koncem 2012. u cijelosti prenesena na žiro račun proračuna. Županija je u 2015. kod poslovne banke oročila dio sredstava kredita u iznosu 20.000.000,00 kn, a sredstva su oročavana i ranijih godina. U 2012. i 2013. oročeno je 50.000.000,00 kn, a 40.000.000,00 kn u 2014. Oročena sredstva su koncem svake poslovne godine vraćena na žiro račun proračuna.

Rashodi za izgradnju (radove) i nadzor osnovne škole za 2013., 2014. i 2015. su ostvareni u iznosu 28.058.560,00 kn, od čega se na 2015. odnosi 10.235.172,00 kn. Do konca 2015. plaćeni su u iznosu 27.609.634,00 kn. Slijedom navedenog, neutrošena sredstva kredita na računu proračuna ili oročena kod poslovne banke trebala bi koncem 2015. iznositi 22.390.366,00 kn. Budući je koncem 2015. stanje novčanih sredstava iskazano u iznosu 18.262.958,00 kn i nema iskazanih oročenih novčanih sredstava, proizlazi da je dio kredita utrošen za druge proračunske potrebe. Na računu proračuna bi se također trebala nalaziti i neutrošena sredstva namjenskih prihoda. Prema odredbama članaka 9. i 10. ugovora o kreditu, Županija je obvezna sredstva kredita koristiti isključivo za dobivene namjene, a banka u slučaju nenamjenskog korištenja kredita ima pravo otkazati ugovor o kreditu bez otkaznog roka. Danom dostave otkaznog pisma na naplatu dospijeva cijeli iznos dospjelih, a nepodmirenih tražbina i nedospjelih tražbina zajedno s kamatom i eventualnim troškovima.

Ugovorom o kreditu je ugovoren početak otplate glavnice dvije godine (2015.) i plaćanje u 26 jednakih polugodišnjih rata. U 2015., nakon otplate prvog obroka glavnice duga, zaključen je dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršen reprogram duga, odnosno prolongiran je rok početka otplate ostatka glavnice duga (48.046.455,00 kn) do 2017. Zbog promijenjenih uvjeta povrata kredita, ukupne godišnje obveze za glavnice kredita porast će za 21.216,00 EUR (protuvrijednost u kunama).

Do konca 2015. obveze po kreditu u iznosu 8.523.260,00 kn (6.569.715,00 kn za kamate od 2013. do 2015. i 1.953.545,00 kn za jedan obrok glavnice u 2014.), plaćene su iz decentraliziranih sredstava za školstvo što je određeno planovima nabave proizvedene dugotrajne imovine i dodatnih ulaganja u nefinancijskoj imovini u osnovnim i srednjim školama Sisačko-moslavačke županije za navedene godine. Županija u proračunu osigurava sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija 21 osnovne i 15 srednjih škola. U 2015. je ostvarila prihode za decentralizirane funkcije školstva u iznosu 42.212.363,00 kn, od čega 4.541.810,00 kn za nabavu nefinancijske imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini. Prema ugovoru o kreditu, godišnja obveza za glavnice i kamate veća je za 31,6 % od sredstava za decentralizirane funkcije školstva u 2015. namijenjenih nabavi nefinancijske imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini.

Osim obveza za kredit za izgradnju škole, Županija ima obvezu povrata 6.000.000,00 kn u državni proračun (s osnova povrata kumuliranog duga po kreditima poljoprivrednicima) prema odobrenom planu otplate od 2015. do 2022. Također, potencijalna obveza Županije su dana jamstva i suglasnosti proračunskim korisnicima i izvanproračunskom korisniku za zaduživanja u iznosu 128.508.987,00 kn. Za dio danih jamstava Županija je jamac-platac i u redosljedu naplate kredita ima isti položaj kao glavni dužnik. Stoga pri planiranju rashoda i izdataka odnosno preuzimanju novih obveza u idućim proračunskim razdobljima, Županija treba voditi brigu o već preuzetim i mogućim obvezama.

Županija je ranijih godina započela uređenje rodilišta u okviru Doma zdravlja u Kutini, za koje su u 2013. ostvareni rashodi u iznosu 2.639.031,00 kn. U vrijeme uređenja i u 2015. u propisanoj mreži javne zdravstvene službe na području Županije nije navedeno rodilište u Kutini (ni kao postelje u stacionaru doma zdravlja ni kao dio bolničke djelatnosti bolničkih ustanova). U srpnju 2015. Upravno vijeće Doma zdravlja Kutina je donijelo odluku o prenamjeni prostora za obavljanje primarne zdravstvene zaštite i specijalističko - konzilijarne zaštite, na koju je Županija dala suglasnost. Županija nije posvetila dovoljnu pažnju pripremi projekata te je odustala od projekata za koji su utrošena značajna sredstva, a imovina je bila neiskorištena dvije godine nakon ulaganja.

Prije preuzimanja obveza po investicijskim projektima Županija ne provodi stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta. Odredbom članka 45. Zakona o proračunu je propisano da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu preuzeti obveze po investicijskim projektima tek po provedenom stručnom vrednovanju, ocijenjenoj opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

Državni ured za reviziju nalaže sredstva kredita koja nisu utrošena za namjenu za koju su dobivena nadoknaditi iz drugih izvora, odnosno osigurati sredstva za završetak gradnje i opremanje škole. S obzirom na ugovoreni rok izgradnje, predlaže se uspostaviti sustav praćenja izvođenja radova i opremanja objekta te poduzimanje potrebnih aktivnosti kako bi se objekt završio i stavio u funkciju za koju je namijenjen. Nadalje, s obzirom na obveze po kreditima i druge ranije preuzete obveze, nalaže se pri planiranju rashoda i izdataka voditi brigu o preuzimanju novih obveza u idućim proračunskim razdobljima. S obzirom da je dio ulaganja u izgradnju škole evidentiran u poslovnim knjigama Županije, a dio u poslovnim knjigama Grada Popovače, nalaže se voditi brigu o ukupnoj vrijednosti ulaganja u izgradnju škole i evidentiranju u knjigama. Predlaže se prije preuzimanja obveza po investicijskim projektima prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata provesti vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

- Rashodi za donacije

Rashodi za donacije udrugama, ustanovama u kulturi, vjerskim i drugim organizacijama ostvareni su u iznosu 3.411.892,00 kn. Sredstva su dodijeljena za projekte/programme iz područja socijalne skrbi, umirovljenika, udruga mladih, projekte izvaninstitucionalne skrbi za starije i nemoćne osobe, za financiranje projekata udruga iz Domovinskog i Drugog svjetskog rata, projekte iz područja zdravstvene zaštite i prevencije ovisnosti te projekte iz područja kulture.

Za dodjelu sredstava su provedeni javni natječaji, a ukupno dodijeljena sredstva po natječajima iznose 2.509.761,00 kn. Osim po natječajima sredstva su dodijeljena i na temelju odluka odgovorne osobe Županije po zahtjevima korisnika u iznosu 902.131,00 kn. Odluke o dodjeli sredstava putem javnih natječaja, koje sadrže popis korisnika i iznos sredstava, objavljene su na mrežnim stranicama Županije.

Međutim, podaci o dodijeljenim sredstvima za koje natječaj nije proveden, nisu objavljeni na mrežnim stranicama Županije, što nije u skladu s odredbama članka 6. stavka 4. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15), prema kojima je Županija u obvezi na svojim mrežnim stranicama objaviti podatke o svim dodijeljenim sredstvima, pomoćima i donacijama.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Županije objaviti podatke o svim dodijeljenim sredstvima, pomoćima i donacijama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama i Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 15.411.298,00 kn. Odnose na plaće zaposlenika u iznosu 14.343.221,00 kn (bruto plaće u iznosu 12.228.838,00 kn i doprinosi na plaće u iznosu 2.114.383,00 kn) i druge rashode za zaposlene u iznosu 1.068.077,00 kn (jubilarne nagrade, otpremnine, naknade za slučaj bolesti, invalidnosti i smrti, naknade za godišnji odmor, naknade za božićne blagdane, darovi djeci i dodaci za uspješnost na radu).

Rashodi za dodatke za uspješnost na radu ostvareni su u iznosu 201.586,00 kn. Županija je 2010. donijela Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu i načinu isplate dodatka za uspješnost u radu. Pravilnikom je utvrđeno da za natprosječne rezultate u radu zaposlenici mogu ostvariti dodatak za uspješnost u radu, koji može iznositi do 40,0 % plaće. Kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu u navedenom Pravilniku dani su opisno (primjerice, opseg obavljenih poslova koji prelazi uobičajeni opseg poslova tijekom radnog vremena, odnos prema radu, posebno uspješno i kvalitetno rješavanje zadataka, obavljanje poslova odsutnog službenika i slično) i nisu vrednovani na način da budu mjerljivi. Dodaci su isplaćeni u rasponu od 8,0 % do 40,0 % plaće na temelju rješenja. Vode se evidencije iz kojih je vidljivo u kojem vremenu i koja vrsta posla je obavljena no nije vidljiv opseg, uspješnost, kvaliteta posla i drugo što zaposlenik treba obaviti da bi ostvario natprosječni rezultat u radu.

Državni ured za reviziju predlaže kriterije za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu, opisane Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu i načinu isplate dodatka za uspješnost u radu, vrednovati na način da budu mjerljivi te na temelju tako utvrđenih kriterija ustrojiti evidencije o natprosječnim rezultatima u radu.

- 3.2. *U vezi rashoda za investicije, Županija navodi da će u svojim poslovnim knjigama evidentirati i rashode za radove na izgradnji škole koji su plaćeni i evidentirani u poslovnim knjigama Grada Popovače. Nadalje navodi da će osigurati sredstva za završetak gradnje i opremanja škole te će sredstva kredita koja nisu utrošena za namjenu za koju su dobivena nadoknaditi iz drugih izvora, odnosno nadoknaditi iz općih prihoda i primitaka. U vezi donacija navodi da će donacije dodjeljivati na temelju provedenih natječaja te će ubuduće na mrežnim stranicama objaviti podatke o svim dodijeljenim sredstvima, pomoćima i donacijama. Županija se nije očitovala u vezi rashoda za uspješnost na radu.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Županije za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2013., utvrđena nepravilnost koja se odnose na dodjelu donacija bez javnog natječaja, ponovljena je u 2015. (točka 1. Nalaza)
 - Potraživanja su koncem 2015. iskazana u iznosu 8.434.103,00 kn, od čega je dospjelo 6.068.550,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja (za koja obračun i naplatu obavlja Županija) od fizičkih osoba, Županijske uprave za ceste, općine i grada za povrat sredstava u iznosu 2.980.171,00 kn i danu pozajmicu dječjem vrtiću u iznosu 690.276,00 kn. Osim navedenih potraživanja u izvanbilančnoj evidenciji evidentirana su i potraživanja po sudskim sporovima u iznosu 1.120.269,00 kn. U ranijim godinama su utužena potraživanja u iznosu 2.802.120,00 kn, pokrenut je postupak ovrhe za naplatu potraživanja od fizičke osobe u iznosu 52.399,00 kn, a za ostala potraživanja dužnicima su upućene opomene ili je odobrena odgoda plaćanja. Za utužena potraživanja u iznosu 1.416.083,00 kn donesene su pravomoćne sudske presude u korist Županije, dužnici nisu postupili po presudama, a Županija nije pokrenula postupke ovrhe. Do lipnja 2016. nisu naplaćena ni potraživanja za koja su upućene opomene i odobrena odgoda plaćanja, iz čega proizlazi da poduzete mjere naplate nisu bile dostatne. Procedure za naplatu prihoda nisu donesene. (točka 2. Nalaza)
 - U 2012. Županija se zadužila kod poslovne banke u iznosu 50.000.000,00 kn za izgradnju osnovne škole. Rashodi za izgradnju (radove) i nadzor osnovne škole za 2013., 2014. i 2015. su ostvareni u iznosu 28.058.560,00 kn, od čega se na 2015. odnosi 10.235.172,00 kn. Do konca 2015. plaćeni su u iznosu 27.609.634,00 kn. Koncem 2015. neutrošena sredstva kredita trebala su iznositi 22.390.366,00 kn. Na računu proračuna bi se također trebala nalaziti i neutrošena sredstva namjenskih prihoda. Budući je stanje novčanih sredstava iskazano u iznosu 18.262.958,00 kn i nema iskazanih oročenih novčanih sredstava, dio kredita utrošen je za druge proračunske potrebe. (točka 3. Nalaza)
4. Županija obuhvaća sedam gradova i 12 općina s ukupno 172 977 stanovnika. Za obavljanje poslova iz djelokruga Županije ustrojeni su upravni odjeli i stručne službe sa 105 zaposlenika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna u 2015. je bio župan Ivo Žinić. Proračunski dokumenti su doneseni u skladu s propisima. Prihodi i primitci su ostvareni u iznosu 202.933.373,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 216.491.369,00 kn. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 13.557.996,00 kn.

Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 22.028.547,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 8.470.551,00 kn. Vrijednosno su značajniji prihodi od pomoći u iznosu 135.746.314,00 kn ili 66,9 % i prihodi od poreza u iznosu 44.435.193,00 kn ili 21,9 %. Prihodi i primici koji imaju zakonom propisanu namjenu su ostvareni u iznosu 144.484.966,00 kn i čine 71,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Potraživanja iznose 8.434.103,00 kn, od čega je dospjelo 6.068.550,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja od fizičkih osoba, Županijske uprave za ceste, općine i grada za povrat sredstava u iznosu 2.940.755,00 kn, dane zajmove u iznosu 2.620.773,00 kn i županijske poreze u iznosu 2.417.920,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu 58.104.934,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su manje za 5.346.808,00 kn ili 8,4 %. Vrijednosno su značajnije obveze za kredit za izgradnju osnovne škole Popovača u iznosu 48.046.455,00 kn te obveze za rashode poslovanja u iznosu 9.517.492,00 kn. Dospjele obveze iznose 5.472.113,00 kn i podmirene su u 2016. Stanje dugoročnog zaduživanja koncem 2015. je iznosilo 48.046.455,00 kn, a odnosi se na zaduživanje iz 2012. za izgradnju nove osnovne škole sa sportskom dvoranom, za koje je u 2015. zaključen dodatak ugovoru o kreditu, kojim je izvršen reprogram duga. Stanje danih jamstava i suglasnosti koncem 2015. je iskazano u iznosu 128.508.987,00 kn, a odnosi se na jamstva i suglasnosti dane ranijih godina proračunskim korisnicima i izvanproračunskom korisniku Županije. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz djelokruga: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Županije. Vrijednosno su značajniji rashodi za pomoći u iznosu 90.343.155,00 kn ili 41,7 % i materijalni rashodi 73.175.303,00 kn ili 33,8 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Županija je donijela plan nabave za 2015. i devet izmjena kojima je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 111.641.424,00 kn. Prema izvještaju o zaključenim ugovorima, u 2015. su na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključena tri okvirna sporazuma za nabavu roba i usluga te šest ugovora za nabavu roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 127.237.172,00 kn. Nabave roba, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost do 200.000,00 kn odnosno do 500.000,00 kn obavljene su u ukupnoj vrijednosti 4.980.543,00 kn. Revizijom utvrđena nepravilnost, koja se odnosi na dodjelu donacija bez javnog natječaja, koja je ponovljena te nepravilnosti koje se odnose na potraživanja i korištenje kredita, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.